

2016

**Yanacaq-energetika kompleksində fəaliyyətə dair
Hesabat**

Azərbaycan Respublikasının
Energetika Nazirliyi

2016-cı il ərzində yanacaq-energetika kompleksində görülmüş işlər barədə hesabat

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti möhtərəm İlham Əliyevin rəhbərliyi altında həyata keçirilən Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafı strategiyası ölkə iqtisadiyyatının bütün sahələrində olduğu kimi yanacaq-enerji kompleksi sahəsində də dayanıqlı inkişafın təmin edilməsinə şərait yaratmışdır.

Ölkəmizin qarşısında duran əsas vəzifələrdən biri enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsindən ibarətdir. Yanacaq-energetika kompleksinin inkişafı sahəsində həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində Azərbaycanın özünün enerji təhlükəsizliyini təmin etməklə yanaşı, eyni zamanda regionun və Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təminatında əsas tərəfdaşlardan biri olmuş, ölkəmiz böyük nüfuz sahibinə və lider dövlətə çevrilmişdir.

2016-cı ildə iqtisadiyyatda yaranmış bir sıra müvəqqəti çətinliklərə baxmayaraq, qəbul edilmiş dövlət proqramları və konsepsiyaların, verilmiş tapşırıqların aidiyyəti qaydada icrası nəticəsində yanacaq-energetika kompleksinin dayanıqlı və sabit inkişafı təmin edilmişdir.

2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarında ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə ÜDM istehsalı 3.9% azalaraq 54.3 mlrd. manat təşkil etmişdir. Azalmanın əsas səbəbi tikinti sektorunda istehsalın keçən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 27.9% aşağı düşməsi qeyd olunmuşdur. Ümumi daxili məhsulun əhalinin bir nəfərinə düşən məbləği 5649.9 manat təşkil etmişdir.

Cari ilin 11 ayında sənayedə istehsal olunmuş malların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 0.6% azalaraq 28.8 mlrd. manat təşkil etmişdir. Ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə sənayenin qeyri-neft sektorunda 4.9% artım, neft sektorunda isə 1.3% azalma müşahidə olunmuşdur. Sənaye məhsulunun 65.4%-i mədənçıxarma, 28.5%-i emal, 5.3%-i elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0.8%-i isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı bölmələrində istehsal olunmuşdur.

Sənayenin mədənçıxarma bölməsində istehsalın həcmi 18.8 mlrd. manat olmuş, bu isə ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 0.8% azdır. Yanvar-noyabr aylarında mədənçıxarma bölməsində 37.7 mln. ton xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla) və 17.0 mlrd. kub metr əmtəəlik qaz hasil edilmişdir. Neft hasilatı 1.5%, qaz hasilatı isə 4.9% azalmışdır.

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 2487.3 mln. manat təşkil etmiş və ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 9.6% azalma müşahidə olunmuşdur. Belə ki, cari ilin 11 ayı ərzində 1048.0 min ton avtomobil benzini, 2147.2 min ton dizel yanacağı, 9.2 min ton sürtkü yağları, 170.2 min ton neft bitumu, 175.2 min ton neft-kimyə sənayesində istifadə üçün benzin, 457.6 min ton yanacaq mazutu istehsal edilmişdir.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı bölməsinin müəssisələri tərəfindən cari ilin 11 ayı ərzində 1522.4 mln. manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmişdir ki, bu da ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 1.4% azdır. Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 0.8% azalaraq 240.0 milyon manat təşkil etmişdir.

Cari ilin yanvar – noyabr aylarında əsas kapitalla 13009.1 mln. manat vəsait yönəldilmiş, bu da ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 28.0% azdır. Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlərin 41.0%-i daxili mənbələr təşkil etmişdir. Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitin 66.6%-i (8.6 mlrd. manat) sənaye sahələrinin inkişafına sərf edilmişdir ki, bunun da sahələr üzrə pay bölgüsü aşağıdakı kimidir:

- mədənçıxarma sənayesi – 7765.3 mln. manat;
- emal sənayesi – 212.7 mln. manat;
- elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı – 283 mln. manat;
- su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı – 400.7 mln. manat.

2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarında neft sektoruna 7824.8 milyon manatlıq vəsait yönəldilmişdir. Qeyri-neft sektorunun inkişafına sərf edilmiş 5184.3 milyon manatlıq vəsaitin 836.9 milyon manatı (ümumi sərmayənin 6.4%-i) qeyri-neft sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

Magistral neft kəmərləri ilə nəql edilmiş 40.2 mln. tonun 76.9% BTC neft ixrac kəməri vasitəsilə həyata keçirilərək 30.9 mln. ton neft təşkil etmişdir. BTC kəməri ilə həmçinin 4.1 mln. tranzit nefti də nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 18.8 mlrd. kub metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1.5% azalma müşahidə olunmuşdur. Qaz nəqlinin 35.2%-i, yəni 6.6 mlrd. kub metri Bakı-Tbilisi-Ərzurum CQBK vasitəsilə həyata keçirilmişdir.

2016-cı ildə respublikada 39 milyon 860 min ton proqnoza qarşı 41 milyon 665 min ton neft hasil edilmişdir. Nəzərdə tutulan proqnoz göstəricidən 1 milyon 805 min ton çox neft hasil edilmişdir. Hasil olunan neftin 30 milyon ton proqnoza qarşı, 31 milyon 607 min tonu AÇG-nin, 2 milyon 160 min ton proqnoza qarşı 2 milyon 476 min tonu "Şahdəniz" in (kondensat), 7 milyon 700 min ton proqnoza qarşı 7 milyon 582 min tonu SOCAR-ın payına düşür. Hasil olunan neft proqnozdan SOCAR üzrə 118 min ton az, AÇG üzrə 1 milyon 607 min ton, "Şahdəniz" (kondensat) üzrə isə 316 min ton çox olmuşdur.

Hesabat ilində 35 milyon 158 min ton neft ixrac edilmişdir ki, bunun da 33 milyon 681 min tonu Konsorsiumun, 1 milyon 477 min tonu SOCAR-ın payına düşür.

SOCAR üzrə xam neftin emalı 6 milyon 070 min ton proqnoza qarşı, 6 milyon 27 min ton olmuşdur ki, bu da proqnozdan 43 min ton azdır.

"Azərenerji" ASC-nin elektrik enerjisinin istehsalında istifadə məqsədilə SOCAR tərəfindən 295,5 milyon m³ təbii qaz və 159,2 min ton soba mazut idxal olunmuşdur.

Hesabat ilində respublikada 28 milyard 760 milyon kub metr proqnoza qarşı, 29 milyard 560 milyon kub metr qaz hasil edilmişdir ki, bu da proqnozdan 800 milyon kub metr çoxdur.

Hasil olunan qazın 6 milyard 246 milyon kub metri SOCAR-ın, 12 milyard 670 milyon kub metr AÇG-nin, 10 milyard 644 milyon kub metri "Şahdəniz" in payına düşür. Hasil olunan qaz proqnozdan SOCAR üzrə 184 milyon kub metr az, AÇG üzrə 585 milyon kub metr, "Şahdəniz" üzrə 399 milyon kub metr çox olmuşdur.

Hazırda Azərbaycanda gündə 115 min ton neft və 85 milyon kub metr qaz hasil edilir ki, bu da dənizdə və quruda istismar edilən yataqlardan, həmçinin xarici şirkətlərlə birgə işlənən "Şahdəniz", "Azəri-Çıraq-Günəşli" və "Ümid" yataqlarından alınır.

Hesabat ilində "2014-2016-cı illərdə Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramı"nın icrası istiqamətində qazlaşdırma işləri uğurla davam etdirilmişdir. Hazırda "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın icrası istiqamətində qazlaşdırma işlərinin davam etdirilməsi istiqamətində tədbirlər həyata keçirilir.

Ölkənin hər yerində qaz təchizatı sisteminin yenidən qurulması, kənd və qəsəbələrin qazlaşdırılması istiqamətində görülən işlər nəticəsində uzun müddət təbii qaz almayan yaşayış məntəqələri təbii qazla təmin olunur.

İstehlakçıların qaz təchizatının yaxşılaşdırılması, şəbəkənin qaz nəql etmə imkanlarının artırılması və yeni yaşayış məntəqələrinin qazlaşdırılması məqsədilə hesabat dövründə yeni qaz kəmərləri quraşdırılmış, şəbəkənin təhlükəsiz və normal rejimdə istismarı üçün isə qaz kəmərləri əsaslı təmir olunmuşdur. 01 dekabr 2016-cı il tarixinə təbii qazla təmin olunan abonentlərin sayı 1 980 526 çatdırılmışdır ki, bunun da 1 955 171 əhali və 25 355 isə qeyri-əhali sektoruna aid olmuşdur. Sayğacları sənviyyəsi 100 faizə çatdırılmışdır.

Ölkənin təbii qaza olan tələbatının davamlı təminatı və ixrac imkanlarının genişləndirilməsi məqsədi ilə qarşıda yeraltı qaz anbarlarının aktiv tutumunun artırılmasına dair qoyulmuş vəzifə yerinə yetirilmişdir və bu istiqamətdə fəaliyyət ardıcıl olaraq davam etdirilir. İl ərzində yeraltı qaz anbarlarından 1 milyard 897 milyon kub metr qaz götürülmüş və 1 milyard 987 milyon 300 min kub metr qaz vurulmuşdur. 01.01.2017-cı il tarixinə yeraltı qaz anbarlarında aktiv qaz qalığı 1 milyard 939 milyon 100 min kub metrdir.

Blokada şəraitində yaşayan Naxçıvan Muxtar Respublikasının qaz təchizatının daha etibarlı təminatı aktual məsələlərdən biridir. Bu məqsədlə Nehrəm duz yatağı bazasında, Tumbul sahəsində qaz saxlama anbarının yaradılmasına başlanmışdır.

2016-cı il ərzində neft hasilatının göstəriciləri və 2015-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisəsi

min ton

Sıra №	Neft hasilatı	2016-cı il			2015-ci il	2015-ci illə müqayisədə
		Proqnoz	Fakt	+,-		+,-
1.	Respublika üzrə, Cəmi	39860,0	41665,0	1805,0	41586,0	79,0
1,1	SOCAR	7700,0	7582,0	-118,0	8160,6	-578,6
1.2.	AÇG	30000,0	31607,0	1607,0	31159,0	448,0
1.3.	Şahdəniz (kondensat)	2160,0	2476,0	316,0	2266,4	209,6

2016-cı il ərzində neftin nəql göstəriciləri və 2015-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisəsi

min ton

İstiqamətlər	Təşkilatlar	Həcm		2015-ci illə müqayisədə
		2016-cı il	2015-ci il	+,-
Şimal kəməri ilə	Konsorsiumdan	0,0	0,0	0,0
	SOCAR-dan	1297,0	1187,0	110,0
Qərb kəməri ilə	Konsorsiumdan	4075,5	4222,6	-147,1
	SOCAR-dan	0,0	0,0	0,0
BTC kəməri ilə	Konsorsiumdan	29217,5	28835,5	382,0
	SOCAR-dan	180,0	438,8	-258,8
Dəmir yolu ilə	Konsorsiumdan	0,0	292,0	-292,0
	SOCAR-dan	0,0	0,0	0,0
NICO İran İR-yə	Konsorsiumdan	388,0	108,9	279,1
Cəmi:		35158,0	35084,8	73,2

2016-cı il ərzində qaz hasilatının göstəriciləri və 2015-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisəsi

milyon kub metr

№	Qaz hasilatı	2016-cı il			2015-ci il fakt	2015-ci illə müqayisədə
		Proqnoz	Fakt	+,-		+,-
1.	Respublika üzrə, Cəmi	28760,0	29560,0	800,0	28977,2	582,8
1,1	SOCAR	6430,0	6246,0	-184,0	6871,5	-625,5
1.2.	AÇG	12085,0	12670,0	585,0	12217,5	452,5
1.3.	Şahdəniz (kondensat)	10245,0	10644,0	399,0	9888,2	755,8

2016-cı il ərzində təbii qazın nəql göstəriciləri və 2015-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisəsi

milyon kub metr

İstiqamətlər	Təşkilatlar	Həcmi	2015-ci illə müqayisədə
--------------	-------------	-------	-------------------------

		2016-cı il fakt	2015-ci il fakt	+, -
Bakı-Tbilisi-Ərzurum	Türkiyə	6249,0	5930,1	318,9
	Gürcüstan	790,0	720,6	69,4
Qazıməmməd-Qazax	Gürcüstan	1340,0	1358,4	-18,4
Qazıməmməd-Şirvanovka	Rusiya	0,0	0,0	0,0

“Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsinin icrası davam etdirilir və bu məqsədlə qazın 2018-ci ilin sonlarında Türkiyəyə çatdırılması nəzərdə tutulur.

2016-cı ilin fevralın 29-da Bakı şəhərində ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin də iştirak etdiyi “Cənub Qaz Dəhlizi” Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin ikinci toplantısı keçirilmişdir. Məşvərət Şurası toplantısının yekunları ilə bağlı 11 ölkənin - Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə, Yunanıstan, Bolqarıstan, Albaniya, İtaliya, Xorvatiya, Monteneqro, Amerika Birləşmiş Ştatları, Böyük Britaniya və Avropa Komissiyasının rəsmiləri tərəfindən Birgə Bəyannamə imzalanmışdır. Azərbaycanın bu işlərdə aparıcı, strateji, liderlik rolu qeyd edilmiş Bəyannamənin əsas mahiyyəti əlaqələndirmə işlərinin bundan sonra da davam etdirilməsidir.

“Şahdəniz-2” Azərbaycan neft-qaz sənayesi tarixində bütün tikinti-quraşdırma işlərinin tam həcmdə ölkə daxilində yerinə yetirildiyi ilk layihədir. Eyni zamanda bu layihə çərçivəsində ilk dəfə olaraq Xəzər dənizində sualtı infrastruktur yaradılır. Bunun üçün hazırda “Xankəndi” adlı sualtı əməliyyatlar üzrə ixtisaslaşmış xüsusi gəmi tikilir. Gəmi Bakıda, SOCAR-ın yeni gəmiqayırma zavodunda inşa olunur. Zavod “Xankəndi” layihəsini cari ilin əvvəllərində tamamlamağı planlaşdırır.

“Şahdəniz II Mərhələ” layihəsi çərçivəsində layihə üzrə işlərin - mühəndis, təchizat və tikinti işləri də daxil olmaqla ümumilikdə 88 faizə qədər tamamlanmış və ilk qazın nəql edilməsinə, həmçinin sonradan hasilatın artırılmasına hazırlıq məqsədilə “Heydər Əliyev” və “İstiqlal” qazma qurğularından istifadə etməklə artıq 10 istismar quyusu qazılmışdır. 2016-cı ildə CQBKG üzrə işlər Azərbaycan və Gürcüstanda boru kəməri marşrutu boyunca uğurla davam etmişdir. CQBK-nin genişləndirilməsi üzrə işlərin təxminən, 75% -i başa çatdırılıb. 2018-ci il üçün işlərin bitirilməsi planına uyğun davam edir.

“Şahdəniz Mərhələ 2” və “Cənubi Qafqaz Boru Kəmərinin Genişləndirmə” layihələri üzrə 15 000-dən çox insan bütün əsas müqavilələr üzrə tikinti işlərinə cəlb olunmuşdur və onların 85 faizdən çoxu Azərbaycan vətəndaşlarıdır.

Ümumilikdə Azərbaycan və Gürcüstan ərazisində işlərə 22 000-dən çox işçi cəlb olunmuşdur.

TANAP layihəsi hazırda həyata keçirilən ən böyük investisiya layihəsidir. 2015-ci ildə Qarsda Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyənin dövlət başçılarından iştirakı ilə təməli qoyulmuş bu kəmərin boruların diametri və xəttin uzunluğu baxımından indiyədək dünya miqyasında gerçəkləşdirilən ən böyük təbii qaz boru xətti layihələrindən biri olacaq. Layihə üzrə işlərin icrası hazırda uğurla davam etdirilir. Hazırda layihə üzrə işlərin 60%-ə qədər olan hissəsi yerinə yetirilmişdir.

Mayın 17-də Yunanıstanın Saloniki şəhərində Trans-Adriatik boru kəmərinin (TAP) təməlinin qoyulması mərasimi keçirilmişdir. Azərbaycan Respublikası mərasimdə Baş nazirin birinci müavini Yaqub Eyyubovun rəhbərliyi ilə energetika naziri Natiq Əliyev, SOCAR-ın prezidenti Rövnəq Abdullayev digər rəhbər şəxslərdən ibarət nümayəndə heyəti ilə təmsil olunmuşdur. Yunanıstanın Baş naziri Aleksis Tsipras, Avropa Komissiyasının energetika məsələləri üzrə vitse-prezidenti Maroş Şefçoviç, Gürcüstanın Baş naziri Georgi Kvirikaşvili, Albaniya Baş nazirinin müavini Niko Peleşi, ABŞ Dövlət Departamentinin xüsusi nümayəndəsi Amos Hokştayn və digər rəsmi şəxslər tədbirdə iştirak etmişlər. Mərasim TAP-ın təməlinə qoyulacaq boru kəmərinin imzalanması ilə başa çatmışdır.

Türkiyə-Yunanıstan sərhədindən başlayaraq, Yunanıstan, Albaniya ərazisindən və Adriatik Dənizinin dibi ilə İtaliyanın cənubunadək uzanan Transadriatik Qaz Boru Kəmərinin (TAP) tikilməsi ilə enerji dəhlizinin yaradılması başa çatdırılacaq. Bu kəmərin Avropa bazarına Azərbaycan qazının daşınması üçün kifayət qədər potensiala malik olacaq və Avropada mürəkkəb qaz kəmərləri infrastrukturunu yaratmağa imkan verəcək. TAP qaz boru kəmərinin tikintisi üzrə işlərin 31 faizi icra edilib və inşaat işləri uğurla davam etdirilir.

Cari ilin avqust ayının 25-26-da baş tutan Dubrovnik Forumu çərçivəsində Dövlət Neft Şirkəti ilə Xorvatiya, Albaniya, Bosniya və Herseqovina, Monteneqro arasında İon-Adriatik qaz boru kəməri layihəsinin gələcəkdə tikintisi üzrə Anlaşma Memorandumu imzalanmışdır.

Elektroenergetika sisteminin dayanıqlı inkişafı ölkəmizin enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi üçün mühüm əhəmiyyətə malikdir. Elektroenergetika sisteminin inkişafı ölkənin enerji strategiyasının əsas istiqamətlərindəndir. 2016-cı ildə də ölkəmizin elektrik enerjisinə olan tələbatının ən yüksək şəkildə təmin edilməsi üçün lazım olan bütün tədbirlər həyata keçirilmişdir. Elektrik enerjisinin istehsalında və təchizatında əldə edilmiş nailiyyətlər ölkənin sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsində mühüm rol oynamaqdadır.

2016-cı ildə elektrik enerjinin istehsalı 22 600,2 mln. kVts olmaqla, 2015-ci ilin müvafiq dövrü ilə (22 525,2 mln. kVts) müqayisədə 0,3 % azalmışdır.

Bundan İES-lərdə 20 618,1 mln. kVts, SES-lərdə isə 1 952,1 mln. kVts elektrik enerjisi istehsal olunmuşdur. İstehsal İES-lərdə 2015-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,4 % azalmış, SES-lərdə isə 20,5 % artmışdır. Yeni istismara verilmiş Naxçıvan Günəş Elektrik Stansiyasında hesabat dövrü ərzində 30,0 mln. kVts elektrik enerjisi istehsal edilmişdir.

2016-cı ildə elektrik enerjisinin ixracı 1 084,2 mln. kVts olmaqla, 2015-ci ilə müqayisədə 4,1 dəfə artmış, idxalı isə 113,3 mln. kVts olmaqla, 5,4 % artmışdır.

2016-cı ildə hər kVts elektrik enerjisinin istehsalına xüsusi yanacaq sərfiyyatı 2015-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 292,0 qr/kVts-dan 286,6 qr/kVts-a qədər (5,4 qr/kVts) azalmışdır ki, bu da 107,5 min ton şərti yanacağa qənaət deməkdir.

Ümumilikdə hesabat dövrü ərzində enerjinin istehsalına 4 352,2 mln. kub metr təbii qaz və 599,1 min ton soba mazutu istifadə edilmişdir.

Hesabat ilində respublikanın elektroenergetika sistemində bir sıra tədbirlər həyata keçirilmişdir:

“Azərenerji” ASC tərəfindən generasiya gücləri üzrə:

- Şüvəlan qəsəbəsində yerləşən “Şimal” elektrik stansiyasının 409 MVt gücündə olan yeni 2-ci həmdövrəli buxar-qaz enerji blokunun tikinti quraşdırma işləri davam edir.

- Lerik və Yardımlı rayonlarının etibarlı və sabit enerji təchizatı üzrə Lerikdə gücü 16,5 MVt olan elektrik stansiyasının, 2 dövrəli 35 kV-luq EVX -nin və 2 ədəd 35 kv-luq yarımstansiyanın tikintisi üzrə işlər başa çatdırılmışdır. Son tamamlanma işləri aparılır.

- Gücü 1,4 MVt “Balakən” kiçik su elektrik stansiyası test rejimində elektrik enerjisi istehsal edir.

- Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev 2016-cı ilin 10 avqust tarixində İsmayıllı rayonu, Sumağallı kəndi yaxınlığında yerləşən gücü 1,6 MVt olan “İsmayıllı-2” Su Elektrik Stansiyasının açılışında iştirak etmişdir. “İsmayıllı-1” su elektrik stansiyasının aşağı byefindən çıxan su “İsmayıllı-2” su elektrik stansiyasına daxil edilir. Beləliklə, İsmayıllı su elektrik stansiyasının ümumi gücü 3,2 MVt olan su elektrik stansiyaları silsiləsini təşkil edir.

- Hal-hazırda “Oğuz -1,2,3” və “Astara” kiçik su elektrik stansiyalarının tikinti işləri davam edir. Kiçik su elektrik stansiyalarının mərhələli şəkildə istismara verilməsi nəzərdə tutulur.

- Gücü 920 MVt "Yaşma" İstilik Elektrik Stansiyasının tikintisi nəzərdə tutulub. Stansiyanın tikintisi üçün torpaq sahəsi ayrılmışdır.

- “Azərbaycan İstilik Elektrik Stansiyası” MMC-nin 3 sayılı enerji blokunda 28.03÷27.05.2016-cı il tarixlərdə orta təmir, 4 sayılı enerji blokunda 26.04÷19.07.2016-cı il tarixlərdə əsaslı təmir, 7 sayılı enerji blokunda 25.07÷24.10.2016-cı il tarixlərdə əsaslı təmir işləri aparılmışdır. 5 sayılı enerji bloku 10.10.2016-cı il tarixdən orta təmirdədir. Stansiyanın

əsas avadanlıqları olan turbin, qazan və generatorlarda, həmçinin də köməkçi avadanlıqlarında cari təmir işləri görülmüş, əmələ gəlmiş nasazlıqlar aradan qaldırılmışdır.

- "Şirvan İstilik Elektrik Stansiyası" MMC-nin 2 sayılı enerji blokunda 21.04÷12.07.2016-cı il tarixlərdə orta təmir, 5 sayılı enerji blokunda 03.08. ÷29.10.2016-cı il tarixlərdə əsaslı təmir aparılmışdır. Digər enerji blokların əsas və köməkçi avadanlıqlarda, həmçinin də boru kəmərlərində cari təmir işləri görülmüşdür.

- "Şimal ES" MMC-nin 10÷20.11.2016-cı il tarixlərində 400 MVt-lıq enerji bloku təmirə olmuşdur. Kondensatorda təmizlənmə işləri aparılmışdır. Qaz turbinində boroskopik təftiş keçirilmiş və yanğınsöndürmə sistemi bərpa edilmişdir.

- "Cənub Elektrik Stansiyası" MMC-nin 1,2,3,4 sayılı qaz turbinlərində boroskopik təftiş aparılmışdır. Qapalı dövrən nasosları təftiş və təmir edilmişdir. QTQ -2-də 200 ədəd hava filtrinun kartrici yenisi ilə əvəz olunmuşdur. Stansiyanın əsas və köməkçi avadanlıqlarında təftiş işləri aparılmış, aşkar olunan qüsurlar aradan qaldırılmışdır.

- "Bakı İstilik Elektrik Mərkəzi" MMC-nin qaz-turbin qurğusunda hava kompressorunun əsaslı təmiri aparılmışdır. Qaz kompressorlarının yağ süzgəcləri yeniləri ilə əvəzlənmişdir. Köməkçi avadanlıqlarda təmir işləri görülmüşdür. 1 və 3 sayılı şəbəkə nasoslarının və onların siyirtmələrinin əsaslı təmiri aparılmışdır. 1-ci və 3-cü dövrən nasosları əsaslı təmir edilmişdir. Əsas və pik boylerlərin qızma səthlərinin, həmçinin də onların giriş-çıxış siyirtmələrinin təmiri aparılmış, qüsurlu borular dəyişdirilmişdir. QTQ-1-in Qazan Utilizatorunda təmir işləri görülmüşdür.

- "Şəki Elektrik Stansiyası" MMC-nin 2 sayılı aqreqatında hal-hazırda əsaslı təmir işləri davam edir.

- "Şəngəçal Elektrik Stansiyası" MMC-nin 6 sayılı aqreqatı təmirə çıxarılmışdır.

- Mingəçevir SES Silsiləsi MMC-də yenidənqurma işləri davam edir. Belə ki, Mingəçevir SES-də 1-ci və 3-cü hidroaqreqlarda yenidənqurma işləri başa çatdırılmış, aqreqlar şəbəkəyə qoşulmuşdur, 5-ci hidroaqreqlada isə əsaslı təmir işləri davam edir. Varvara SES-də 1-ci hidroaqreqlat şəbəkəyə qoşulmuşdur, 3-cü hidroaqreqlatın şəbəkəyə qoşulması üçün sınaq işləri aparılır, 2-ci hidroaqreqlatda isə yenidənqurma işləri davam edir.

- Şəmkir SES Silsiləsi MMC-də su aşırıcı qurğuda olan su sızması ilə bağlı qüsurun aradan qaldırılması işləri davam etdirilir. Yenikənd SES-in 2 sayılı və 4 sayılı hidroaqreqlarında əsaslı, 1 və 3 sayılı hidroaqreqlarında isə cari təmir aparılmışdır.

Elektrik şəbəkələri üzrə:

- II ərzində 35÷500 kV-luq yarımstansiyalarda 198 ədəd transformator, 702 ədəd eleqaz açarı, 6÷220 kV-luq 728 ədəd yağ açarı, 6÷35 kV-luq 592 ədəd vakuum açarı əsaslı və cari təmir olunmuşdur. Yarımstansiyalarda fiziki və mənəvi cəhətdən köhnəlmiş avadanlıqların yeniləri ilə əvəz olunması, müasir mühafizə, idarəetmə və avtomatika panellərinin quraşdırılması işləri davam etdirilir.

- 500 kV "Abşeron" YS-da 220 kV "Ağsu" HX-nin yuvasında yeni avadanlıqlar-cərəyan transformatoru, ayırıcılar, çəpərləyici quraşdırılmış, yeni mühafizə, idarəetmə kabləri çəkilmişdir və sxemə salınmışdır. Yarımstansiyada 3 sayılı 3x133 MVA avtotransformatorun 10 kV QPQ-nin tikinti-quraşdırma işləri yekunlaşmaq üzrədir.

- 220 kV "Xırdalan" YS-da 110 kV-luq I SŞ-nin gərginlik transformatoru yenisi ilə əvəz olunmuşdur. 220 kV-luq 2-ci "Hövsan" HX-nin cərəyan transformatorları müasir tipli cərəyan transformatorları ilə əvəz olunmuşdur.

- 220 kV "Şəngəçal" YS-da 110 kV-luq 2-ci "Ələt" HX-nin I və II SŞ-dən şin ayırıcıları yenisi ilə əvəz olunmuşdur.

- 110 kV "Qala" YS-da 110 kV II SŞ-nin gərginlik transformatoru yenisi ilə əvəz olunmuşdur. 110 kV-luq 4-cü "Şimal" HX-nin II SŞ-dən şin ayırıcısı dəyişdirilmişdir.

- 110 kV-luq "Binəqədi" YS-da 35 kV-luq şinlər arası yağ açarı eleqaz açarla əvəz olunmuşdur.

- 110 kV "Binə" YS-da 110 kV II bölmənin gərginlik transformatoru dəyişdirilmiş, 1 sayılı 16 MVA transformatorun MMO tipli 110 kV-luq yağ açarı eleqaz açarla əvəz olunmuşdur.

- 220 kV "Nizami" YS-da 110 kV-luq bölmələr arası yağ açarı eleqaz açarla əvəz olunmuşdur.

- 110 kV "Ramani" YS-da 2 sayılı 40 MVA və 3 sayılı 63 MVA transformatorların 20 kV-luq giriş yağ açarları yeni vakuum açarlarla əvəz olunmuşdur.

- 110 kV "Puti" YS-da 1 sayılı 63 MVA və 3 sayılı 40 MVA transformatorların 6 kV-luq giriş yağ açarları yeni vakuum açarlarla əvəz olunmuşdur.

- 110 kV "8-ci km" YS-da yeni 10 kV-luq QPQ-nin layihə üzrə tikinti-quraşdırma işləri davam etdirilir.

- 110 kV "Ceyranbatan" YS-da 1 və 2 sayılı 63 MVA transformatorlarda yanğına qarşı "SERGI" qurğuları sazlanıb işə qoşulmuşdur.

- 110 kV 135 sayılı YS-da 2 sayılı 40 MVA transformatorun 110 kV-luq yağ açarı eleqaz açarla əvəz olunmuş, 110 kV II bölmədə OPN-lər quraşdırılmışdır.

- 330 kV "İmişli" YS-da 330 kV-luq 3-cü "İmişli" HX-də tutum gərginlik transformatoru quraşdırılmışdır.

- 110 kV "Muğan-2" YS-da 1 və 2 sayılı 40 MVA transformatorların 6 kV tərəfində OPN-lər quraşdırılmışdır. Yarımstansiyanın yenidən qurulması layihəsi çərçivəsində 2 sayılı 40 MVA transformatorun köhnə 110 kV-luq yağ açarı dəyişdirilmiş, 110 kV tərəfdə OPN-lər quraşdırılmışdır.

- 220 kV "Masallı" YS-da 1 sayılı 125 MVA avtotransformator əsaslı təmir olunmuşdur. Xüsusi sərfiyyat dövrəsində quraşdırılmış dizel-generator sxemə salınmışdır.

- 110 kV "Astara" YS-da 2 sayılı 25 MVA transformatorun 110 kV tərəfindəki avadanlıqlar yeniləri ilə əvəz olunmuşdur. 1 ədəd 110 kV eleqaz açarı, cərəyan və gərginlik transformatorları, şin ayırıcısı, OPN-lər quraşdırılmış, yarımstansiyanın 110 kV tərəfinin yenidən qurulması başa çatdırılmışdır. 1 sayılı 15 MVA və 2 sayılı 25 MVA transformatorların idarəetmə və mühafizə dövrləri yeni panellərə köçürülmüşdür.

- 110 kV "Alabaşlı" YS-da 3 ədəd 10 kV-luq yağ açarı vacuum açarla əvəz olunmuşdur. 2 sayılı 25 MVA transformator əsaslı təmirdən sonra sxemə qoşulmuşdur.

- 35-500 kV-luq elektrik verilişi xətləri üzrə 1582,3 km-dən artıq hava xətti əsaslı təmir edilmişdir. Təmir qrafiki çərçivəsində 24250 ədəd izolyator, 66 ədəd dayaq dəyişdirilmiş, 52 ədəd dayaq təmir olunmuşdur.

- 2014-2016-cı illərdə Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramının həyata keçirilməsi ilə bağlı 110 kV-luq HX-nin yenidənqurulması üzrə layihələndirmə işləri davam edir.

- 220 kV-luq ikidövrəli "Şimal ES-Zabrat YS" və "Şimal ES-HövsanYS" HX-nin layihəsi üzrə tikinti işləri davam edir.

- Gücü 3x250 MVA 220 kV-luq "Böyük Şor" YS-nın, 220 kV-luq ikidövrəli, uzunluğu 135 km olacaq Cənub ES - Böyük Şor yarımstansiyası arasında hava xəttinin tikintisi və 110-220 kV-luq şəbəkəyə birləşdirilməsi layihəsi üzrə hava xətlərinin tikintisi işləri davam etdirilir.

Enerjisistemin idarə edilməsi sahəsində sistem əks-qəza avtomatikasının müasir mikroprosessor texnologiyası əsasında modernləşdirilməsini nəzərdə tutan layihə üzrə işlər davam edir. Lazımi avadanlıqlar gətirilmişdir və layihə üzrə nəzərdə tutulmuş elektrik stansiyalarında və yarımstansiyalarda qurğuların quraşdırılması işləri başa çatdırılmışdır. 2016-cı ilin avqust ayından başlayaraq yeni sistemin sınaq-sazlama işləri həyata keçirilir.

Elmi-Tədqiqat və Layihə-Axtarış Energetika İnstitutunda 2016-cı ildə Azərbaycan enerjisisteminin 2020-ci ilə strateji inkişaf planı nəzərə alınmaqla sistemin dayanıqlığının və effektivliyinin təmin edilməsi məqsədilə kompleks elmi-tədqiqat və layihə-axtarış işləri aparılır və müvafiq tövsiyələr hazırlanır.

"Azərişiq" ASC üzrə:

- Bakı şəhərin Yasamal rayonunda 110/35/10 kV-luq "Yasamal-1", 35/6 kV-luq 120 №-li, Nəsimi rayonunda 35/6 kV-luq 220 №-li yarımstansiyalar yenidən qurulmuşdur.

- Qaradağ rayonunda 110/35/6 kV-luq "Səngəçal-1", 35/6kV-luq 501, 510, 517 №-li, Nizami rayonunda 110/6-6kV-luq "YBNZ-1", Xəzər rayonunda 454 №-li, Sabunçu rayonunda 35/6 kV-luq 22 №-li və "Şaxta" yarımstansiyalarında yenidənqurma işləri aparılmışdır.

- Nizami rayonunda 35/10 kV-luq 2x16 MVA gücündə yarımstansiya inşa edilmişdir.
- Abşeron rayonun elektrik təchizatının yaxşılaşdırılması üçün 35/10 kV-luq 2x4 MVA gücündə "Cəngi", 35/6 kV-luq 2x4 MVA "Çaylı" yarımstansiyaları yenidən qurulmuş, Saray qəsəbəsində 35/10 kV-luq 2x10 MVA gücündə "Saray" yarımstansiyası inşa edilərək istismara verilmişdir.

- Qobu qəsəbəsində 110/35/10 kV-luq 2x40 MVA gücündə "Qobu", Xırdalan şəhərində 35/10 kV-luq 2x10 MVA gücündə, Masazır qəsəbəsində 35/10 kV-luq 2x10 MVA gücündə "Yeni Masazır" yarımstansiyalarının tikintisi davam etdirilir.

- 2016-cı il ərzində Bakı şəhərində və Bakı ətrafında 9 ədəd 110 kV-luq, 21 ədəd 35 kV-luq, 42 ədəd transformator məntəqəsi təmir edilmiş, müxtəlif gücdə 10/0,4 və 6/0,4 kV-luq 105 ədəd komplekt transformator məntəqəsi quraşdırılmışdır. 42,8 km 110 kV-luq, 78,1 km 35 kV-luq, 695 km 10-6 kV-luq, 174 km 0,4 kV-luq kabel xətləri çəkilmişdir. 50 km 110 kV-luq, 112 km 35 və 20 kV-luq, 350 km 10-6 kV-luq, 395 km 0,4 kV-luq hava xətlərində təmir işləri aparılmışdır. 10 km 35 kV-luq, 123 km 10-6 kV-luq, 23 km 0,4 kV-luq hava xətləri, 267 km 0,4 kV-luq özünüdaşıyan izoləedici naqillər tipli elektrik verilişi xətləri çəkilmişdir.

"Azərişiq" ASC tərəfindən respublikanın rayonlarında görülən işlər aşağıda göstərilmişdir.

110 kV-luq şəbəkələr üzrə 10 ədəd yarımstansiya inşa edilmiş, 35 ədəd 110 kV-luq yarımstansiya və 92,5 km EVX təmir olunmuş, 73 ədəd yeni dayaq quraşdırılmışdır.

35 kV-luq şəbəkələr üzrə 30 ədəd yarımstansiya inşa edilmiş, 54 ədəd yarımstansiya və 354 km EVX təmir edilmiş, 470,8 km yeni EVX və 1 709 ədəd dayaq quraşdırılmış, 10,3 km kabel xətləri çəkilmişdir;

10 və 6 kV-luq şəbəkələr üzrə 800 ədəd müasir tipli yeni KTM quraşdırılmış, 49 ədəd TM inşa edilmiş, 29 ədəd TM təmir edilmiş, 2603 km EVX təmir olunmuş, 750 km yeni EVX və 122,5 km kabel xətti çəkilmiş, 23614 ədəd dayaq quraşdırılmışdır.

0,4 kV-luq şəbəkələr üzrə 2 770 km ÖİN tipli EVX çəkilmiş, 70156 ədəd dayaq quraşdırılmış, 1368 km hava xətləri təmir olunmuş, 2907 km EVX quraşdırılmış, 860 km kabel xətləri çəkilmişdir.

Ötən dövr ərzində əhali istehlakçılara 148 886 ədəd sayğac quraşdırılmışdır. Görülən tədbirlər nəticəsində istehlakçılara satılan faydalı elektrik enerjisinə görə ümumi yığım səviyyəsi 2016-cı il ərzində 98,2%-ə çatdırılmışdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Energetika Agentliyi üzrə:

- Naxçıvan MR Dövlət Energetika Agentliyi tərəfindən Muxtar Respublikasının enerji təchizatının yaxşılaşdırılması üçün yeni elektrik stansiyalarının tikintisi davam etdirilmiş, yeni yarımstansiyalar quraşdırılmış, eyni zamanda elektrik stansiyalarında, yüksək və alçaq gərginlikli EVX-lərdə, həmçinin müxtəlif gərginlikli transformator yarımstansiyalarında qrafik əsasında əsaslı və cari təmir işləri aparılmışdır.

- Muxtar respublikada yeni elektrik stansiyalarının tikintisi davam etdirilir. Ordubad rayonu ərazisində Araz çayında derivasiya tipli 36 MVt gücündə Ordubad Su Elektrik Stansiyasında tikinti işləri həyata keçirilir.

- Culfa rayonu ərazisində gələcəkdə külək elektrik stansiyası tikilməsinin texniki iqtisadi əsaslandırılması üçün ölçü qurğuları quraşdırılmışdır.

- Şahbuz rayonunda rayon elektrik şəbəkəsi üçün inzibati bina və 12 600 kVA gücündə iki transformatorlu 35/10 kV-luq yeni transformator yarımstansiyasının tikilib quraşdırılması işləri həyata keçirilir. Binanın damında 15 kVt gücündə günəş panelləri və qurğuları qoyulur, yarımstansiyada ən müasir elektrik avadanlıqları quraşdırılır.

- Naxçıvan şəhərində 56-cı məhəllədə 250 kVA, Yeni Naxçıvanda 250 kVA, Əlinçə məhəlləsində 400 kVA, Əliabad qəsəbəsində 400 kVA, Xətai qəsəbəsində 250 kVA gücündə yeni 10/0,4 kV-luq transformator yarımstansiyası qoyulmuş 32 ədəd 10/0,4 kV-luq transformator yarımstansiyası təmir edilmiş, 2 km uzunluqlu 10 və 0,4 kV-luq xətt çəkilmiş, 4,0 km uzunluğunda 10-0,4 kV-luq hava elektrik verilişi xətləri yeraltı kabel xətləri ilə əvəz edilmişdir.

- Şərur rayonunda 35/6 kV-luq 2500 kVA gücündə "Aralıq", Arbaton kəndində 63 kVA və 100 kVA, Gümüşlü kəndində 25 kVA, Çəmənli kəndində 100 kVA, Arpaçay kəndində 100 kVA gücündə 10/0,4 kV-luq yarımstansiyası quraşdırılmış, 33 ədəd 10/0,4 kV-luq transformator yarımstansiyası təmir edilmiş, 5,0 km uzunluğunda 10 və 0,4 kV-luq yeni elektrik verilişi xətti çəkilmişdir.

- Babək rayonunda Babək qəsəbəsində 160 kVA, Badaşqan kəndində 100 kVA, Sirab kəndində 400 kVA, Zeynəddin kəndində 400 kVA gücündə yeni 10/0,4 kV-luq transformator yarımstansiyası qoyulmuş, 44 ədəd 10/0,4 kV-luq transformator yarımstansiyası təmir edilmiş, 6,5 km uzunluğunda 10 və 0,4 kV-luq elektrik xətləri çəkilmişdir.

- Ordubad rayonunda 33 ədəd 10/0,4 kV-luq transformator yarımstansiyası təmir edilmiş, Qoşadizə kəndində 100 kVA, Kotam kəndində 100 kVA gücündə yeni yarımstansiya qoyulmuşdur, 5,0 km uzunluğunda 10 və 0,4 kV-luq yeni elektrik verilişi xətti çəkilmişdir.

- Culfa rayonunda 33 ədəd 10/0,4 kV-luq transformator yarımstansiyası təmir edilmiş, 5,5 km uzunluğunda 10 və 0,4 kV-luq elektrik xətləri çəkilmişdir.

- Kəngərli rayonunda 29 ədəd 10/0,4 kV-luq transformator yarımstansiyası təmir edilmiş, 7,0 km uzunluğunda 10 və 0,4 kV-luq elektrik verilişi xətti çəkilmişdir.

- Şahbuz şəhərində 40 kVA, Kolanı kəndində 63 kVA, Badamlı qəsəbəsində 160 kVA, Biçənək kəndində 63 kVA, Daylaqlı kəndində 100 kVA gücündə yeni yarımstansiyalar quraşdırılmış, 17 km uzunluğunda 10 və 0,4 kV-luq elektrik verilişi xətti çəkilmişdir.

- Sədərək rayonunda 40 kVA gücündə yeni 10/0,4 kV-luq yeni transformator yarımstansiyası qoyulmuş, 25 ədəd 10/0,4 kV-luq transformator yarımstansiyası təmir edilmiş, 4,5 km uzunluğunda yeni elektrik xətti çəkilmişdir.

- Nasos stansiyaları və artezian quyularının elektrik təchizatı üçün, Şərur rayonunun Çərçiboğan kəndində 40 kVA, Aralıq kəndində 63 kVA, Yengicə kəndində 160 kVA, Püsyan kəndində 63 kVA, Arbatan kəndində 63 kVA. Babək rayonunun Zeynəddin kəndində 63 kVA, Qahab kəndində 63 kVA, Xal-Xal kəndində 63 kVA, Culfa rayonunun Dizə kəndində 63 kVA, Kəngərli rayonunun Qıvraq kəndində 63 kVA, Qabullu kəndində 63 kVA, Şahbuz rayonunun Biçənək kəndində 63 kVA, Ordubad şəhərində 250 kVA gücündə 10/0,4 kV-luq transformator yarımstansiyası quraşdırılmış, 4,0 km uzunluğunda 10 kV-luq elektrik xətti çəkilmişdir.

- Hərbi hissələrin elektrik təchizatını yaxşılaşdırmaq üçün Babək rayonunda 40 kVA gücündə 10/0,4 kV-luq yeni transformator yarımstansiyası qoyulmuşdur.

2016-cı il ərzində muxtar respublikanın şəhər və kəndlərində 1 ədəd 35/6 kv-luq, 35 ədəd 10/0,4 kV-luq yeni transformator yarımstansiyası quraşdırılmış, 56,5 km uzunluğunda 10 və 0,4 kV-luq yeni elektrik verilişi xətti çəkilmişdir, 4 km uzunluğunda yeni hava elektrik verilişi xətti kabel xətti ilə əvəz edilmişdir.

- İl ərzində Naxçıvan, Şərur və Culfa transformator təmiri sexlərində 110 ədəd 10/0,4 kV-luq transformatorlar təmir edilərək şəbəkələrə qaytarılmışdır.

- Muxtar respublikada bütün işlədiciyə istifadə etdiyi elektrik enerjisinin dəqiq qeydiyyatını aparmaq üçün elektron sayğaclar quraşdırılmışdır. Naxçıvan şəhərində əhali abonentlərinin ev və mənzillərində 2016-cı il ərzində 6 300 ədəd ön ödənişli SMART-KART tipli sayğaclar quraşdırılmışdır.

Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi üzrə:

- 2014-cü ildə istismara verilmiş 1,4 MVt-luq Suraxanı və 1,1 MVt-luq Pirallahı günəş elektrik stansiyalarının layihə gücünə (hər biri 2,8 MVt) çatdırılması, Samux rayonunda, Sumqayıt şəhərində, Bakı şəhəri Qaradağ rayonunun Səngəçal və Sahil qəsəbələrində ümumi qoyuluş gücü 17,4 MVt olan günəş elektrik stansiyalarının tikintisi üzrə işlər davam etdirilmişdir.

- Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 16 dekabr 2009-cu il tarixli 191 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Avropa Komissiyasının Azərbaycan Respublikasına Energetika Sahəsində İslahatlara Dəstək Proqramı" çərçivəsində Qaradağ rayonunun Sahil qəsəbəsində 1,2 MVt-luq avtomatik idarə olunan günəş elektrik stansiyasının pilot layihəsinin həyata keçirilməsi istiqamətində işlər davam etdirilmişdir.

- Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 30 dekabr 2012-ci il tarixli 374 nömrəli sərəncamına əsasən Naxçıvan Muxtar Respublikasında, Neftçala, Oğuz, Gədəbəy və Balakən rayonlarında hər biri 10 MVt gücündə olmaqla, hibrid tipli (külək, günəş və bioqaz) elektrik stansiyalarının texniki-iqtisadi əsaslandırılmalarının ilkin hesabatları hazırlanmışdır.

- "Azəralternativenerji" MMC-nin və xarici mütəxəssislərin iştirakı ilə Xızı rayonunda "Kaspian Menecment Systems" və "Aztorq" MMC-nin birgə quraşdırdığı 50 MVt-lıq Yeni Yaşma KES və "Kaspian Texnoloji" MMC tərəfindən quraşdırılmış 1,7 MVt-lıq KES-in enerjisistemə qoşulması məqsədilə təmirsazlama işləri davam etdirilir.

- Sosial və xidmət obyektlərində quraşdırılmış avadanlıqlar hesabına isti su ilə yanaşı, 14,6 min m² sahə istilik enerjisi ilə təchiz edilmişdir.

- 2016-cı ildə "Azəralternativenerji" MMC tərəfindən respublikanın müxtəlif iqtisadi rayonlarında alternativ enerji mənbələrinin potensialının müəyyənləşdirilməsi istiqamətində elmi-tədqiqat və layihə-axtarış işlərinin aparılması davam etdirilmişdir.

"Azəristiliktəchizat" ASC üzrə:

2016-cı ilin təsdiq olunmuş tədbirlər planına əsasən 539 qazanxana və 92 istilik məntəqəsi kompleks yoxlanılmış, 307 odluq təmir olunmuş, 19 876 m məhəllədaxili və magistral istilik boruları əsaslı təmir olunmuşdur. 45 ədəd qazan aqreqatı əsaslı, 313 ədədi isə cari təmir olunmuşdur. 789 ədəd qazan mexaniki üsulla, 307 ədəd isə kimyəvi üsulla təmizlənmişdir, 621 ədəd qazanda tüstü yolları təmizlənmişdir, 582 ədəd elektrik avadanlığı, 536 ədəd NÖC və avtomatika avadanlıqları təftiş və təmir olunmuşdur. 2 678 ədəd nasos təftiş olunmuş və onlardan 33 ədəd əsaslı, 547 ədəd cari təmir olunmuş, 12 ədəd isə yenisi ilə əvəz olunmuşdur. 2 326 ədəd elektrik mühərriki yoxlanılmış, onlardan 356 ədədi cari, 14 ədədi əsaslı təmir olunmuş, 15 ədədi isə yenisi ilə əvəz olunmuşdur. 15083 ədəd siyirtmə təftiş olunmuş, onlardan 1 012 ədəd əsaslı, 2 377 ədəd cari təmir olunmuş, 724 ədəd isə yenisi ilə əvəz olunmuşdur. 4 884 ədəd ventil təftiş olunmuş, onlardan 1280 ədədi təmir olunmuş 351 ədədi isə yenisi ilə əvəz olunmuşdur. 2 932 ədəd çirktutan təmizlənmiş, 442 ədəd su çəni təftiş və təmir olunmuşdur. 1 818 qoruyucu klapan yoxlanılmış təmir olunmuş və tənzimlənmişdir. 946 ədəd genişləndirici çən təftiş olunmuş onlardan 262 ədədinin hava hissəsində təzyiqi tənzimlənmiş, 24 ədədinin rezin membranı təmir olunmuşdur. İstilik xətlərində 16 186 m² istilik örtük qatı, qazanalarda 1 187 m² kərpic örtüyü, 9 357 m² dam örtüyü təmir edilmiş, 2 181 m² pəncərə təmir olunaraq şüşələnmişdir. 217 dəst istilik mübadilə qurğusu mexaniki üsulla, 213 dəst istilik mübadilə qurğusu kimyəvi üsulla təmizlənmişdir. Bundan başqa 577 ədəd kimyəvi su yumşaltma qurğuları işə hazırlanaraq tənzimlənmiş və Na-kationit süzgeçlərində 20 ton kationit materialları dəyişdirilmişdir.

Qazanxana və istilik məntəqələrində 41 745 m² tavan və divarlar təmir olunmuş, və 77 istilik məntəqəsində elektrik avadanlıqları təftiş olunmuş, 66 ədəd tüstüsoran, 121 ədəd havavuran, 3 ədəd deorator qurğusu təmir olunmuşdur.

İstilik təchizatı sistemində ən vacib və çətin sahələrdən birinin magistral istilik xətləri olduğu nəzərə alınaraq 2016-2017-ci illər istilik mövsümünə hazırlıq tədbirləri çərçivəsində bu sahədə əhəmiyyətli işlər görülmüşdür. 1 010 km istilik xətləri yuyulmuş və hidravliki təzyiqə yoxlanılmış, 19 km məhəllədaxili və magistral istilik xətləri əsaslı təmir olunmuş, 569 km istilik kəməri təmirdən sonra hidravlik təzyiqə yoxlanılmışdır.

Bundan başqa Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin Sərəncam layihəsinə uyğun olaraq Bakı Şəhər Dövlət Yol Polis İdarəsi, "Nəqliyyatın İntellektual İdarəetmə mərkəzi" MMC və "Azəravtoyol" ASC ilə razılaşdırılaraq Bakı şəhərinin yol, küçə və prospektlərində asfalt örtüyünün sökülməsi və bərpası şərti ilə bir çox ünvanlarda istilik və qaz xətlərinin çəkilməsi və təmiri aparılır.

2016-2017-ci illər istilik mövsümünə hazırlıq tədbirləri çərçivəsində xüsusi diqqət yetirilən qaz təsərrüfatı və qaz avadanlıqları ilə bağlı olmuşdur

Hazırda Cəmiyyətin balansında müxtəlif diametrli 65,9 km yeraltı, 85,8 km yerüstü qaz xətləri, 551 ədəd qaz sayğacı, 520 ədəd qaz tənzimləyici və digər qaz təsərrüfatı avadanlıqları vardır. Cəmiyyətin balansında olan qaz kəmərlərinin, qaz avadanlıqlarının

etibarlı işinin təmin edilməsi, onların texniki vəziyyətini davamlı şəkildə yoxlamaq və nəzarətdə saxlamaq, qazanxana binalarına, qaz kameralarına qaz sızması hallarının olub-olmamasını yoxlamaq, yeraltı qaz kəmərlərinin elektro kimyəvi korroziyaya uğramasının qarşısının alınması üçün tədbirlər görmək və ümumilikdə qaz təsərrüfatının işinin təşkil olunması məqsədi ilə Cəmiyyətin strukturunda "Qaz təsərrüfatı xidməti" fəaliyyət göstərir. Bu xidmət sahəsi ixtisaslı mütəxəssislərlə komplektləşdirilmiş və qaz təsərrüfatında lazım olan ən müasir avadanlıqlarla təchiz edilmişdir.

Mövsümə hazırlıq tədbirləri çərçivəsində 1 803 ədəd qaztənzimləyiciyə baxış keçirilib, 528 ədəd qaz tənzimləyici şkaf, 1 825 ədəd qaz siyirtməsi cari təmir edilmişdir. 151700 m qaz xəttinə baxış keçirilmişdir. 114 ədəd qaz sayğacı təmir edilib, 5 ədəd qaz sayğacı yenisi ilə əvəz edilmişdir.

Mövsümə hazırlıq işlərinin istiqamətlərindən biri də investisiya proqramlarına uyğun olaraq həyata keçirilən tədbirlərlə bağlıdır.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 22 fevral 2016-cı il tarixli 95s nömrəli sərəncamına əsasən "İstilik obyektlərində, yaşayış evlərində və sosial obyektlərdə istilik sisteminin tikintisi, modernləşdirilməsi və yenidən qurulması" məqsədi ilə "Azəristiliktəchizat" ASC-ə ayrılmış vəsait çərçivəsində ilk növbədə yerinə yetirilməsi zəruri olan işlər üzrə tədbirlər planı layihəsi hazırlanmışdır.

Tədbirlər planına əsasən 31 layihənin icrası nəzərdə tutulur ki, onlardan 20 layihə məhəllədaxili, aşağı paylanma və binadaxili istilik sisteminin əsaslı təmiri və bərpasına, 3 layihə mövcud qazanxanaların modernləşdirilməsinə, 8 layihə qazanxanaların qazlaşdırılmasına aiddir.

2015-2016-cı illər istilik mövsümündə "Azəristiliktəchizat" ASC-nin istilik təsərrüfatlarında 529 qazanxana istismar edilməklə 3 568 yaşayış binası, 276 məktəb, 154 uşaq bağçası, 151 səhiyyə obyektinə və 603 digər sosial obyekt istiliklə təmin edilib ki, bu da 2004-2005-ci illərlə müqayisədə istilik mənbələrinin sayının 363 ədəd və ya 3,2 dəfə, yaşayış binalarının sayının 2 580 ədəd və ya 3,6 dəfə, məktəblərin sayının 130 ədəd və ya 1,9 dəfə, uşaq bağçalarının sayının 70 ədəd və ya 1,8 dəfə, səhiyyə obyektlərinin sayının 90 ədəd və ya 2,4 dəfə, digər obyektlərin sayının 512 ədəd və ya 6,6 dəfə artırılmasına imkan vermişdir.

Energetika Nazirliyi tərəfindən Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2005-ci il 15 dekabr tarixli, 230 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "İxrac nəzarətinə düşən mallar üzrə xüsusi icazənin verilməsi Qaydaları"na uyğun olaraq 365 hüquqi şəxsə ixrac nəzarətinə düşən malların idxalına və 74 hüquqi şəxsə ixrac nəzarətinə düşən malların ixracına icazə verilmişdir. İcazə almaq üçün təqdim olunan sənədlərin və verilmiş icazələrin reyestri aparılmışdır. "Lisenzialar və icazələr haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən verilmiş icazələrə dair məlumatlar vahid reyestrə daxil edilməsi üçün aidiyyəti dövlət qurumlarına göndərilmişdir.

Vətəndaş və təşkilatların elektron xidmətlərdən sadə, asan və sərbəst istifadəsi üçün müvafiq işlər görülmüş və bu sahə üzrə kompleks tədbirlər davam etdirilir. Belə ki, Energetika Nazirliyi tərəfindən göstərilən elektron xidmətlər üzrə müraciətlərin qəbulu və emalı prosesinin avtomatlaşdırılması istiqamətində tədbirlər görülmüş və nazirliyin rəsmi internet sahifəsində yaradılmış elektron xidmət bölməsindən nazirliyin səlahiyyətlərinə uyğun olaraq həyata keçirdiyi xidmətlərdən vətəndaş və təşkilatların sadə, asan, sərbəst və maneəsiz istifadəsi təmin edilmişdir. Hər bir elektron xidmət üzrə tələb olunan sənəd nümunələri, həmçinin elektron xidmətlərdən istifadə qaydaları haqqında dolğun və əhatəli məlumat nazirliyin rəsmi internet informasiya ehtiyatında yerləşdirilmişdir.

"Dövlət orqanları tərəfindən həyata keçirilən xidmətlərin Elektron Reyestrinin yaradılması ilə bağlı tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2014-cü il 11 sentyabr tarixli 262 nömrəli Fərmanına əsasən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən yaradılmış dövlət orqanları tərəfindən həyata keçirilən xidmətlərin Elektron Reyestrində Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinin səlahiyyətlərinə uyğun olaraq göstərdiyi xidmətlər haqqında statistik göstəricilər yerləşdirilmişdir və mütəmadi olaraq bu məlumatların yenilənməsi həyata keçirilir.

“ASAN ödəniş” sistemi haqqında Əsasnamə”nin təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 11 fevral 2015-ci il tarixli 463 nömrəli Fərmanına əsasən Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinin strukturuna daxil olan olan idarələr tərəfindən tətbiq edilmiş cərimələr ASAN ödəniş sisteminə daxil edilmişdir və mütəmadi olaraq bu proses davam etdirilir.

Enerji resurslarından səmərəli istifadə edilməsi dünyanın inkişaf etmiş ölkələri və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən enerji təhlükəsizliyinin əsas istiqamətlərindən biri kimi müəyyən edilir. Belə ki, əhalinin və iqtisadiyyatın enerji resursları ilə mükəmməl təminatı, enerji istehsalında alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrinin payının artırılması və enerji səmərəliliyinin təmin edilməsi ölkələrin enerji siyasətinin əsas prinsiplərini təşkil etməkdədir.

Enerji səmərəliliyi yalnız resurslara qənaət edilməsinə hədəflənməyib, dayanıqlı iqtisadi inkişafa, yaşıl iqtisadiyyata keçidə və ətraf mühitin qorunmasına, rəqabətə davamlı və ucuz sənaye və kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalına, istehlakçıların enerji daşıyıcıları ilə təminatının yüksəldilməsinə, kommunal xidmətlərdə israfçılığın və artıq xərclərin azaldılmasına şərait yaratmaqdadır.

Enerjiyə qənaət və enerji səmərəliliyi tədbirlərinin həyata keçirilməsi ölkəmiz üçün də mühüm əhəmiyyət kəsb etməkdədir. Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyinin enerji səmərəliliyi sahəsində fəaliyyətinin tənzimlənməsi məqsədilə bir sıra qanunvericilik aktının və dövlət proqramının layihəsi hazırlanmışdır.

Enerji resurslarından səmərəli istifadənin təmin edilməsi məqsədilə nazirlik tərəfindən “Enerji resurslarından istifadə haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanunundan və nazirliyin əsasnaməsindən irəli gələn vəzifələrin icrası təmin edilmişdir.

“Azərbaycan Respublikasının mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarında Apellyasiya Şuralarının yaradılması haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2016-cı il 3 fevral tarixli Fərmanının icrası ilə bağlı olaraq Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyinin Apellyasiya Şurası yaradılmış və şuranın işinin təşkili təmin edilmişdir.

Yanacaq-energetika kompleksinin idarə edilməsi və sahənin tənzimlənməsi ilə bağlı qəbul edilmiş qanunvericilik aktlarına əlavə və dəyişikliklərin hazırlanmasında, yeni qanunvericilik aktlarının hazırlanmasında iştirak edilmişdir.

Hesabat ilində respublikada elektrik enerjisi və təbii qazın istehsalı, ötürülməsi və istifadəsində cihaz və avadanlıqların təhlükəsiz və etibarlı istismarının təmin olunmasına, enerjiden səmərəli istifadə edilməsinə, eyni zamanda müvafiq sahədə qanunların, qaydaların və normativ-hüquqi aktların tələblərinə əməl olunmasına Energetika Nazirliyinin Dövlət Enerji Nəzarəti və Dövlət Qaz Nəzarəti İdarələri tərəfindən mütəmadi olaraq nəzarət olunmuşdur.

2016-cı il ərzində Dövlət Enerji Nəzarəti İdarəsi tərəfindən dövlət elektroenergetika və enerji təchizatı müəssisələrində elektrik enerjisi istehlakçılarında 943 texniki, 123 təkrar, 12 kompleks araşdırma aparılmışdır. O cümlədən istehlakçılarda elektrik qurğularının texniki istismar, təhlükəsizlik texnikası qaydalarına əməl olunmasının və enerjiden istifadənin vəziyyəti araşdırılmış, mövcüd qaydalara əməl edilmədən, texniki sənədləşmə aparılmadan şəbəkəyə qoşulmuş enerji qurğuları aşkar edilmiş, şikayət məktubları araşdırılmış, elektrik enerjisindən səmərəsiz istifadə faktlarının aşkar edilməsi üzrə reydlər keçirilmiş, Nazirlər Kabinetinin 06.02.09-cu il tarixli 34s sayılı Sərəncamının icrası təmin edilmiş, Energetika Nazirliyinin “Enerjisistemdə elektrik gücü və enerjisi çatmadıqda istehlakçıların məhdudiyət və birbaşa açılma qrafiklərinin tərtib və tətbiqi qaydaları haqqında” təlimatın icrasına nəzarət edilmiş, Nazirlər Kabinetinin tapşırığına əsasən əhalinin və iqtisadiyyatın bütün sahələrinin elektrik enerjisi təchizatında baş vermiş fasilələr araşdırılmışdır.

2016-cı il üçün Energetika Nazirliyinin təsdiq etdiyi iş planına əsasən “Azərenerji” və “Azərişiq” ASC-nin nümayəndələrinin iştirakı ilə Şimal, Cənub və Astara ES-nin, “Azərbaycan İES” MMC-nin; 220/110/10 kV-luq “Masallı”, 220/110/10/6 kV-luq “Xırdalan”, 110/35/10 kV-luq “Sabirabad”, “Zabrat”, “Xaçmaz”, Qəbələ, Şəki, Dərnəgül-2, Ziğ və 330/110/35/10 kV-luq İmişli və Gəncə y/st-rında elektrik qurğularında avadanlıqların texniki istismar, təhlükəsizlik texnikası qaydalarına və yanğın təhlükəsizliyinə əməl olunmasının vəziyyəti üzrə araşdırmalar

aparılmış və müvafiq aktlar tərtib edilmişdir. Yarımstansiyalarda olan qüsurlar və çatışmamazlıqların aradan qaldırılması üçün REŞ MMC-lərin rəhbərlərinə və məsul şəxslərə icrası məcbur olan akt-tələbnamələr verilmişdir. "Azərişiq" ASC-nin RET və Sİ-nin istismar şöbələrində, yarımstansiyalarında kompleks araşdırmalar aparılmış, baxış keçirilmişdir. Aşkar olunmuş pozuntularla əlaqədar, "Azərişiq" ASC-nin 30 vəzifəli şəxsinə qarşı İnzibati Xətalər Məcəlləsinin müvafiq maddələrinə uyğun olaraq, inzibati protokol tərtib edilmişdir. Pozuntuların aradan qaldırılması üçün həlli vacib olan tələbnamələr verilmişdir.

İl ərzində Dövlət Enerji Nəzarəti İdarəsinin regional bölmələrinin əməkdaşları tərəfindən 1091 inzibati protokol tərtib edilərək, 105 735 AZN məbləğində cərimə tətbiq edilmişdir və ödənilməsi təmin edilmişdir.

2016-cı il ərzində Dövlət Enerji Nəzarəti İdarəsi ilə razılaşdırılmaq üçün istehlakçılar tərəfindən təqdim edilmiş 8 işçi layihədən 7-si normativ hüquqi sənədlərin tələblərinə cavab verdiyini nəzərə alınaraq razılaşdırılmışdır, qalan 1 işçi layihədə olan qüsurların aradan qaldırılması məqsədi ilə geri qaytarılmışdır.

Dövlət Enerji Nəzarəti İdarəsi tərəfindən aparılmış araşdırmalar nəticəsində 2016-cı ilin 11 ayı üzrə "Azərişiq" ASC-nin regional bölmələri üzrə ümumilikdə 431 obyektin gücü 10879,7 kVt və 28743 kVA olmaqla "Elektrik enerjisindən istifadə Qaydaları"nın tələblərini pozaraq, texniki sənədləşdirmə aparılmadan elektrik şəbəkələrinə qoşulduğu aşkar edilmişdir.

Görülmüş tədbirlər nəticəsində 2016-cı ilin 11 ayı ərzində müvafiq dövrü ilə müqayisədə texniki sənədləşdirmə aparılmadan elektrik şəbəkələrinə qoşulmuş obyektlərin sayı 18,8% azalmışdır.

2016-cı il ərzində pozuntu halı aşkar edilmiş 431 obyektə 45 obyektin fəaliyyəti dayandırılmış, 259 obyekt sonradan sənədləşdirilmişdir, 116 istehlakçının elektrik qurğu və avadanlıqların istismarına qadağalar qoyulmuşdur. Obyektlərin qaydalara əməl edilmədən qoşulmasına görə obyektlərin məsul şəxslərinə və enerjitehizat müəssisələrinin vəzifəli şəxslərinə qarşı İnzibati Xətalər Məcəlləsinin müvafiq maddəsinə uyğun inzibati cərimələr tətbiq edilmişdir.

2016-cı il üzrə Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyindən və bilavasitə Dövlət Enerji Nəzarəti İdarəsinə daxil olmuş 159 şikayət ərizəsi araşdırılmışdır.

Dövlət Enerji Nəzarəti İdarəsinin müfəttişləri tərəfindən 2016-cı il ərzində ümumi gücü 23158,2 kVt və 425256 kVA olmaqla 1353 obyektə istismara buraxılış aktı verilmişdir.

2016-cı il ərzində Energetika Nazirliyinin Dövlət Qaz Nəzarəti İdarəsinə İdarə tərəfindən 11160 sayda fərdi yaşayış evinin və 2256 sayda idarə və müəssisələrin layihə-smeta sənədləri ekspertiza olunaraq qeydiyyata alınmış və 931 sayda idarə və müəssisələrə, həmçinin əhali istehlakçılarına aid qazlaşma layihəsinə əsasən görülmüş işlərin istismara qəbulu həyata keçirilmişdir.

Həmçinin 2016-cı il ərzində Dövlət Qaz Nəzarəti İdarəsinə respublika vətəndaşlarından bilavasitə və nazirlikdən ümumilikdə 113 sayda müraciət (ərizə və şikayət) daxil olmuş, ərizə və şikayətə baxılaraq müvafiq tədbir görülərək cavablandırılmışdır. Daxil olmuş müraciətlər əsasən, qaz təchizatının dayandırılması, verilən qazın təzyiqinin aşağı olması, yeni qazlaşma işləri ilə, qazdan istifadəyə görə yaranmış borcların əsassız olması kimi məsələlərlə bağlı olmuşdur.

Qanunvericilik aktlarının tələblərinə uyğun olaraq Dövlət Qaz Nəzarəti İdarəsi öz səlahiyyətləri çərçivəsində 2016-cı il ərzində büdcədən maliyyələşən 3000-ə yaxın müəssisədə qazın nəqli, paylanması, istifadəsi və satışında, həmçinin, sənaye və istehsalçı qaz qurğularının, avadanlıqlarının, kəmərlərinin və digər obyektlərinin layihələndirilməsində və yenidən qurulmasında qaz resurslarından səmərəli istifadənin və etibarlı istismarın təmin edilməsində normativ hüquqi aktların, mövcud istismar və qazdan istifadə qaydalarının və təlimatların tələblərinə əməl edilməsinin vəziyyəti araşdırılmışdır.

Aparılmış yoxlamalar nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, əksər subyektlər tərəfindən "Qaz təchizatı haqqında", "Enerji resurslarından istifadə haqqında", "Ölçmələrin vəhdətinin təmin olunması haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunlarının və Azərbaycan

respublikasının Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 12 may tarixli 80 sayılı Qərarı ilə təsdiq olunmuş "Qazdan istifadə qaydaları"nın müvafiq olaraq bir sıra tələbləri pozulmuşdur.

Aparılmış yoxlama zamanı aşkar olunmuş nöqsan və çatışmamazlıqlar barədə yerlərdə müvafiq aktlar tərtib olunmuş və onların aradan qaldırılması üçün uyğun olaraq 1780 ədəd "Göstəriş" verilmişdir.

Hesabat ili ərzində İdarə tərəfindən Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin müvafiq maddələri üzrə 132 sayda inzibati xəta üzrə işə baxılmış və ayrı-ayrı hüquqi, fiziki və vəzifəli şəxslərə ümumilikdə 6990 manat məbləğində inzibati cərimə tətbiq edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının yanacaq-energetika kompleksinin inkişaf etdirilməsi və xarici dövlətlərlə ikitərəfli əməkdaşlığın genişləndirilməsi məqsədilə hesabat ilində nazirliyin rəhbərliyi tərəfindən dünyanın müxtəlif dövlətlərinin nümayəndə heyətləri, o cümlədən müxtəlif xarici şirkətlərin rəsmi şəxsləri ilə yüksək səviyyəli görüşlər keçirilmiş və müzakirələr aparılmışdır.

Belə ki, Azərbaycan Respublikasının energetika naziri cənab Natiq Əliyev 02.02.2016-cı il tarixində Yunanıstan Respublikasının Ətraf Mühit və Energetika naziri Panos Skourletisin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini, 26.07.16-cı il tarixində ExxonMobil şirkətinin Azərbaycan üzrə baş meneceri Elister Maklidin (Alistair MacLeod) rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini, 27.07.16-cı il tarixində Malayziyanın ölkəmizdəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Dato Roslan Tan Sri Abdul Rahmanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini (Malayziyanın "Petronas" milli neft şirkətinin Azərbaycan üzrə yeni təyin olunmuş rəhbəri Hanafi Talib təqdim edilmişdir), 01.11.16-cı il tarixində Azərbaycanda səfərdə olan Braziliya Federativ Respublikası Milli Konqresinin Deputatlar Palatasının sədri Rodriqo Mayanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini, 08.11.16-cı il tarixində Azərbaycanda səfərdə olan İtaliya Respublikasının xarici işlər və beynəlxalq əməkdaşlıq naziri Paolo Centiloninin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini, 15.12.16-cı il tarixində ABŞ Dövlət Departamentinin beynəlxalq enerji məsələləri üzrə xüsusi elçisi və əlaqələndiricisi Amos Hokstaynın başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmiş, 05.12.2016-cı il tarixində Avropa Komissiyasının Enerji Birliyi katibliyinin direktoru Yanez Kopaçla, XXIII Beynəlxalq "Xəzər Neft və Qaz 2016" sərəgisində iştirak etmək məqsədilə Bakıda səfərdə olan ABŞ dövlət katibi müavininin enerji diplomatiyası üzrə köməkçisi xanım Robin Dunniqanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti və TOTAL şirkətlər qrupunun Avropa və Mərkəzi Asiya Regionunda Kəşfiyyat və Hasilat üzrə baş vitse-prezidenti Maykl Borreli, 30.08.16-cı il tarixində Qaz İxrac edən Ölkələrin Forumunun Baş Katibi Seyid Məhəmməd Hosseyin Adelini, 05.09.16-cı il tarixində Astana şəhərinin meri Aset İsekeşevi, 17.10.16-cı il tarixində "Dayanıqlı inkişaf üçün enerji" VII Beynəlxalq Forumunda iştirak məqsədilə Bakıda səfərdə olan Enerji Xartiyasının baş katibi Urban Rusnak, Qazaxıstan energetika nazirinin müavini Maqzum Mirzaqaliyev, 06.12.16-cı il tarixində ABŞ Dövlət Departamentinin Enerji Ehtiyatları Bürosunun Enerji Diplomatiyası ofisinin direktoru Uilyam Silkvort ilə görüşlər keçirmişdir.

Nazirlikdə 2016-cı il ərzində Almaniyanın Boxum Rur Universitetinin Mədən və Enerji Hüququ İnstitutunun Təşviqi Birliyinin sədri Otto Vulfun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti, Fransa Sahibkarlar Təşkilatının - "MEDEF International" təşkilatının nümayəndə heyəti, Polşa İnkişaf nazirinin müavini Radoslav Domagalski-Labentskinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti, Bolqarıstan energetika nazirinin müavini Jeçko Stankovun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti qəbul edilmiş, Almaniya İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyinin xarici iqtisadi siyasət idarəsinin rəhbəri Ekard Fransın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti, Avropa İttifaqı Şurasının Şərqi Avropa və Mərkəzi Asiya üzrə İşçi Qrupunun nümayəndə heyəti, Çexiya Sənaye və Ticarət Nazirliyinin xarici iqtisadi siyasət departamentinin direktoru Martin Pospişil və Azərbaycanla Çexiya arasında iqtisadi, elmi-texniki və mədəni əməkdaşlıq üzrə birgə komissiyanın məsul katibi Olqa Kalinova və səfir Vitezslav Pivonkadan ibarət nümayəndə heyəti, BMT baş katibinin müavini, təşkilatın Avropa İqtisadi Komissiyasının (BMTAİK) icraçı

direktoru Kristian Fris Baxla, İBT Korporasiyasının nümayəndə heyətləri, xarici ölkələrin ölkəmizdəki səfirləri ilə görüşlər keçirilmiş və müzakirələr aparılmışdır.

Nazirliyin rəhbərliyi 2016-cı il ərzində bir sıra beynəlxalq tədbirlərdə, o cümlədən iclasında iştirak etmişdir.

Azərbaycan Respublikası energetika naziri cənab Natiq Əliyev 17-22 fevral tarixində Almaniya Federativ Respublikasının Berlin şəhərində keçirilən “Avropada enerji transformasiyasının yenidən qurulması: Rəqabətli, Təhlükəsiz, İnnovativ” mövzusunda Ətraf Mühit və Enerji üzrə 14-cü Toplantıda, 05-07 aprel tarixində Mərmərə Qrupu Strateji və Sosial Araşdırmalar Mərkəzi tərəfindən təşkil olunmuş 19-cu Avrasiya İqtisadi Sammitində, 16-18 aprel tarixində Qəterin paytaxtı Doha şəhərində keçirilən Neft İxrac edən Ölkələr Təşkilatına (OPEC) üzv və qeyri-üzv olan neft istehsal edən ölkələrin növbəti iclasında, 27-30 aprel tarixində Maltada keçirilən “Aralıq Dənizi Liderlik Sammiti”ndə, 15-16 may tarixində Gürcüstanın Tbilisi şəhərində keçirilən “Şərqi-Qərbi Enerji Dəhlizinin 20 illiyi”nə həsr olunmuş tədbirdə, 16-17 may tarixində Yunanıstanda “Trans-Adriatik” (TAP) qaz boru kəmərinin təməlqoyma mərasimində, 09-11 oktyabr tarixində Türkiyə Respublikasında Azərbaycan nümayəndə heyətinin tərkibində 23-cü Dünya Enerji Konqresində, 28-31 sentyabr tarixində Avstriyanın Vyana şəhərində OPEC və qeyri-OPEC dövlətləri nazirlərinin görüşündə, 11-15 noyabr tarixində Burkina Fasoda Azərbaycan və Qərbi-Afrika dövlətlərinin yanacaq-enerji kompleksinin nümayəndələri arasında birbaşa əlaqələrin yoluna qoyulması və onların mənafeələrini təmsil edən milli şirkətlərin qarşılıqlı iqtisadi əməkdaşlığın təmin edilməsi məqsədilə səfərdə, 22-24 noyabr tarixində Natiq Əliyev “LUKOil” şirkətinin təsis edilməsinin 25 illiyi münasibəti ilə keçirilən təntənəli mərasimdə, 08-12 dekabr tarixində OPEC və qeyri-OPEC ölkələrinin Yüksək səviyyəli Komitəsinin 2-ci iclasında iştirak etmişdir.

Azərbaycan Respublikası energetika naziri cənab Natiq Əliyev Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Yunanıstan Respublikası Hökuməti arasında iqtisadi, sənaye və texnoloji sahələrdə əməkdaşlıq üzrə birgə komissiyanın 25-28 may tarixində Yunanıstan Respublikasının Afina şəhərində keçirilən 4-cü iclasında, Azərbaycan Respublikası və İtaliya Respublikası arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyanın 12-14 iyun tarixində İtaliyanın Roma şəhərində keçirilən 4-cü iclasında, Azərbaycan Respublikası və Qazaxıstan Respublikası arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyanın 19-22 sentyabr tarixində Qazaxıstanın Astana şəhərində keçirilən 13-cü iclasında, Azərbaycan Respublikası və Polşa Respublikası arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyanın Polşa Respublikasının Varşava şəhərində 18-22 dekabr tarixində keçirilən 7-ci iclasında iştirak etmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin göstərişi ilə Azərbaycan Respublikasının energetika naziri cənab Natiq Əliyev 2017-ci ilin 10 iyun – 10 sentyabr tarixlərində Qazaxıstan Respublikasının Astana şəhərində keçiriləcək “EXPO 2017 – Gələcəyin enerjisi” Beynəlxalq Sərgisi üzrə Azərbaycanın Milli komissarı təyin olunmuşdur. Sərgidə Azərbaycan Respublikasının iştirakı ilə bağlı 2015-ci ilin 4 dekabr tarixində iştirak Müqaviləsi imzalanmışdır. Sərgiyə hazırlıq işləri Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı və rəhbərliyi ilə birlikdə uğurla davam etdirilməkdədir. “EXPO 2017 – Gələcəyin enerjisi” Beynəlxalq Sərgisi çərçivəsində 2017-ci ilin 9 iyul tarixində Azərbaycan Respublikasının “Milli Günü” keçiriləcəkdir. Sərgidə Azərbaycan pavilyonu üçün bu sahədə xüsusi təcrübəsi nəzərə alınaraq əsas podratçı şirkət kimi İsveçrənin “Adunic AG” şirkəti seçilmişdir və sərgi üçün pavilyonun bədii tərtibatı və daxili quraşdırma işləri, o cümlədən idarəetmə, layihənin hazırlanması və həyata keçirilməsi bu şirkət tərəfindən təmin ediləcəkdir. Azərbaycan milli pavilyonunun “Odlar Yurdu - Keçmişdən gələcəyə daşınan enerji” devizinə əsaslanan konsepsiyası Azərbaycan tarixi, mədəniyyət və incəsənəti, elmi, insan kapitalı, tolerantlıq ənənələri, ölkəmizin müasir iqtisadiyyatı, Xəzər, Qədim İpək Yolu, Qobustan kimi dəyərlərimizin nümayişini ehtiva edir. Azərbaycanda ənənəvi enerjiden alternativ enerjiyə keçidin tarixi təkamül yolunun bu dəyərlər kontekstində təqdimatı nəzərdə tutulur.

Sərgidə Azərbaycan Respublikasının iştirakının təmin edilməsi məqsədilə hazırlıq işlərinin aparılması üçün 2016-cı il dövlət büdcəsinin ehtiyat fondundan Energetika Nazirliyinə

Nazirlər Kabinetinin 364S nömrəli, 24 iyun 2016-cı il tarixli Sərəncamı ilə 500 000 (beş yüz min) manat məbləğində vəsait ayrılmışdır. Ölkəmizin sərğidə iştirakının təmin edilməsi məqsədilə müvafiq işlərin görülməsi üçün əlavə vəsaitin ayrılması barədə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə müraciət edilmişdir.

Hal-hazırda nazirlik tərəfindən ölkələr arasında enerji sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi məqsədilə aidiyyəti qanunvericilik aktlarının layihələri, o cümlədən, "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Pakistan İslam Respublikası Hökuməti arasında enerji sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş" layihəsi, "Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyi ilə İndoneziya Respublikası Energetika və Mineral Ehtiyatlar Nazirliyi arasında energetika sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu" layihəsi, "Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyi ilə Gürcüstan Energetika Nazirliyi arasında elektroenergetika sahəsində əməkdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu" layihəsi, "Türkmənistan Hökuməti, Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında enerji sahəsində gələcək əməkdaşlığın inkişafına dair Anlaşma Memorandumu" layihəsinin işlənilib hazırlanmış və qarşı tərəflərə təqdim olunması üçün Xarici İşlər Nazirliyinə göndərilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Energetika Nazirliyi tərəfindən "Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" İnkişaf Konsepsiyasında nəzərdə tutulan hədəflərə nail olmaq məqsədilə Energetika Nazirliyinin "2015-2020-ci illər üzrə Strateji Planı" və müvafiq hədəflər və fəaliyyət istiqamətləri üzrə 2016-cı il üçün qəbul edilmiş Tədbirlər Planının icrası təmin edilmişdir.

Yanacaq-energetika kompleksinin kollektivləri respublika ərazisində qüvvədə olan qanunvericilik aktlarından, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin göstərişlərindən, qəbul edilmiş dövlət proqramları və konsepsiyalarından irəli gələn vəzifələrin vaxtında və keyfiyyətlə yerinə yetirilməsi üçün bundan sonra da yüksək səviyyədə və əzmlə fəaliyyət göstərəcəkdir.

**Energetika sisteminin 2015-2016-cı illər üzrə
texniki-iqtisadi göstəricilərinin müqayisəli cədvəli:**

Göstəricilər	Ölçü vahidi	2016-cı il üzrə	2015-ci il üzrə	2015/2016-cı illərin müqayisəsi %-lə
Elektrik enerjisinin istehsalı, cəmi	mln kVts	22 600,2	22 525,2	0,3
O cümlədən: İES	mln kVts	20 618,1	20 904,6	-1,4
SES	mln kVts	1 952,1	1 619,8	20,5
Naxçıvan Günəş ES	mln kVts	30,0	0,8	-
Enerjinin istehsalına elektrik enerjisinin xüsusi sərfiyyatı, cəmi	mln kVts	719,3	743,5	-
	%	3,2	3,3	-3,6
O cümlədən: İES	mln kVts	711,3	735,8	-
SES	mln kVts	7,8	7,7	-
Naxçıvan Günəş ES	mln kVts	0,2	0	-
Şindən buraxılan elektrik enerjisi, cəmi	mln kVts	21 880,9	21 781,7	0,5
O cümlədən: İES	mln kVts	19 906,8	20 168,8	-1,3
SES	mln kVts	1 944,3	1 612,1	20,6
Naxçıvan Günəş ES	mln kVts	29,8	0,8	-
Yanacaqın xüsusi sərfi	q/kVts	286,6	292,0	-1,8
Ümumi yandırılan şərti yanacaq	min ton ş.y.	5 765,2	5 945,6	-3,0
Təbii qaz	min ton ş.y.	4946,4	5414,5	-8,6
Mazut	min ton ş.y.	814,5	529,0	-
Dizel yanacağı	min ton ş.y.	2,5	2,1	17,4
Yağ yanacağı	min ton ş.y.	1,8	0	
Müstəqil Elektrik Stansiyalardan daxil olan elektrik enerjisi	mln kVts	170,0	189,4	-10,2
Elektrik enerjisinin idxalı	mln kVts	113,3	107,5	5,4
Elektrik enerjisinin ixracı	mln kVts	1 084,2	265,0	4,1 dəfə çox
Şəbəkəyə daxil olan e/e	mln kVts	22 164,2	22 078,6	0,4